

אויצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב והלמידיו זיע"א

קברו של משה

מה נשמע?

לטהרנו ולקדשנו

שבועות אלו, שבהם אנו קוראים בתורה על שיעבוד מצריים והיציאה ממצרים הגלות, הם זמן שמסוגל לתשובה. הלא המה ימי השוכבי"ם ששת השבועות שבהם נקראות הפרשיות: שמות וארא בא בשלח יתרו משפטים, שמקובלים בקרב בית ישראל כימים של הזדככות והטהרות.

ימים אלו הינם גם ימים המסוגלים להגשים את הרצון לחדש כנשר נעורינו, ולהתחיל מחדש ליעוק ולשווע על טהרת מחשבותינו וקדושת יהדותנו.

כמו בכל חג ומועד במעגל השנה, זה הזמן לשמוע ולהתעורר מדבורים קדושים שנאמרו ע"י גדולי אנ"ש שליט"א על שגב מעלת הימים האלו.

במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' נוספו השבוע עשרות שיעורים על מעלת ימי השוכבי"ם ותוכלו להתחבר אל הדיבורים הקדושים הללו, על ידי הקשבה לעשרות שיעורים מאירים ונפלאים.

חייגו: 02-99-50000 או 058-3295000 מהנייד ולאחר בחירת השפה הקישו: 1-5-5 ותשאבו בששון מים חיים.

כך שהתאריך 'מאותת' לנו, לחזור ולהיזכר, מהמתנה הגדולה שקיבלנו באחרית הימים: ציונו של רבינו הקדוש!

ישנן קברי צדיקים לרוב; קברי האבות, נביאים, תנאים, אמוראים, ראשונים ואחרונים. אך קברו של מבחר הברואים – משה רבינו – נעלם ונסתר מן העולם "ולא ידע איש את קבורתו עד היום הזה".

הסיבה לכך, מדוע העלים והסתיר הקב"ה דווקא את קברו של משה, כבר "אמר רב חמא בר חנינא: מפני מה נסתת מקום קברו של משה מעיני בשר ודם? שגלוי וידוע לפני הקדוש ברוך הוא שעתיד בית המקדש להיחרב וישראל יגלו מארצם, שמא יבואו לקברו של משה ויבכו ויתחננו ועומד משה ומבטל את הגזירה"

(סוטה יג ע"א). קברו של משה, הוא הקבר 'המסוכן' ביותר... ההשתמחות על קבר זה, עלולה לבטל את גזירת הגלות בבת אחת, ומביאה את הגאולה.

על אף ההעלמה הגדולה, הדרך לצינונו של רבינו הקדוש באומן פתוחה, וכל הרוצה יבוא ויזכה

ובכן, גם היום יש לנו קבר כזה, וגם הוא נסתר ונעלם מעיני העולם!

וכפי שכתוב בספר חיי מוהר"ן: "לעניין העלמת האור הגדול והנפלא של אדמו"ר ז"ל, אשר חידוש כמוהו עדיין לא היה אפילו בדורות הקודמים, כאשר נשמע מפיו הקדוש בפירוש. ולסוף הוא נעלם כל כך בתכלית ההעלמה והכיסוי, עד אשר רוב העולם אינם זוכים לבוא על קברו הקדוש, אשר זה כל תיקונם לנצח. יש למצוא רמז על זה מדבריו הקדושים שאמר כי כל עסקו הוא ראש השנה, ועל ראש השנה כתיב 'בכסה ליום חגנו', כמו שדרשו רבותינו ז"ל, ועל כן אורו הגדול והנפלא נעלם ומכוסה כל כך גם כן מאד, עד שרוב העולם אינם זוכים לבוא על קברו להתפלל שם.

"וכמו שאמרו חכמינו ז"ל: 'מפני מה נסתת קברו של משה רבינו ע"ה מן העולם, נמצא כי לא ידע איש את קבורת משה, למען לא יוכלו לבוא על קברו להתפלל שם. כמו כן קבר אדמו"ר ז"ל, נסתת גם כן מן העולם על ידי גודל המחלוקת, אף שידועים מקום קבורתו, למען לא יוכלו גם כן לבוא לשם להתפלל שם. יהי רצון שיתגלה האמת בעולם ויתפרסם קדושתו בעולם, ואז תבוא הגאולה במהרה בימינו, אמן".

פה על כדור הארץ, לא רחוק מכאן – בעיר אומן שבאוקראינה – ישנן ארבע אמות קדושות, אשר נקבעו כבר מששת ימי בראשית, להיות מקום בו יעסוק רבינו בתיקון כל נשמות ישראל. "כי שם המקום המוכן לו מששת ימי בראשית, לעסוק שם בתיקון העולם לדורות, לכל מי שיבוא אליו לשם ויאמר העשרה קפיטל תהילים הידועים אצלנו, כאשר הבטיח בחיים חיותו. אשרי הזוכה לזה" (ימי מוהר"ת ח"א, טו).

עדיין לא נוצרו המילים שיוכלו לבטא את גודל הזכייה של ההשתמחות על ציון רבינו הקדוש. מוהר"ת בעצמו כתב באחד ממכתביו, בדרך לאומן: "והי יעזור לי בחסדו לנסוע למקום שאסע, להשתטח במקום שאשתטח, אשר באמת אני יודע ככל עוד עד היכן הדבר מגיע" (עלים לתרופה, מכתב מיום ראש חודש אלול תקצ"ט). "אני נוסע לאומן, אך איך לי מושג להיכן אני נוסע, ועד היכן הדבר מגיע"...

גם מי שכבר היה שם פעם ופעמיים, ממשיך להשתוקק לפקוד את המקום הקדוש והנורא הזה שוב ושוב. וכפי שכותב מוהר"ת לעת זקנותו, אחר שכבר פקד את

הציון עשרות או אולי מאות פעמים: "כל מוגמתי וכל תשוקתי ותקוותי הוא רק להיות על הציון הקדוש הרבה פעמים, אולי אוכה לפרש את שיהתי לשפוך לבי כמים נוכח פני השם" (עלים לתרופה, מכתב מיום ד' וארא תר"ג).

לא לחינם נזכרו לדבר על כך השבוע, שכן ביום שלישי הבא, ימלאו 204 שנה מאז הנסיעה הראשונה של חסידיו ברסלב לציון רבינו הקדוש לאחר הסתלקותו. וכפי שמספר מוהר"ת ביומנו: "ובאנו לאומן ביום שישי, ערב ראש חודש שבט, שנת תקע"א. והיא הפעם הראשון שנסענו לאומן אחרי הסתלקותו, כדי להשתטח על קברו הקדוש" (ימי מוהר"ת ח"א, עב).

מאז אותו "ערב ראש חודש שבט", הפך יום זה למועד קבוע של נסיעה לציון רבינו הקדוש. וכפי שאנו מוצאים את מוהר"ת כותב בשנת תקפ"ב ביומנו: "ואחר כך נסעתי אחר חצות היום לאומן על ערב ראש חודש שבט שהיה ממשמש לבוא. והיינו בהולים ונחפזים מאד מאד, כי היום ירד מאד, ולמחרתו הוא ערב ראש חודש, שהייתי איך ובהול מאד להיות שם על ציון הקדוש בתוך אנשי שלומנו, כדרכנו בכל שנה ושנה מיום הסתלקותו, להיות באומן על ציון שלו הקדוש בערב ראש חודש שבט" (ימי מוהר"ת ח"ב, כא).

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	כו	סו:	קכג	תנו תנה	קה
א	כז	סז.	קכד	תנט תס	קו
ב	כח	סז:	קכה	תסא תסב	קז
ג	כט	סח.	קכו	תסג תסד	קח
ד	א	סח:	קכז	תסה תסו	קט
ה	ב	סט.	קכח	תסז תסח	קי
ו	ג	סט:	קכט	תסט תע	קיב

יול ע"י "אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617 בית שמש

טל, במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 8552121-718(1)
באנגליה 6085819-203(44)
מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

לא להיסחף אחר הדמיון

נמצא אם כן, שהזיכרון בתכלית ושכירת הדמיון, פירושו: לחזור לתוך הרובד הפנימי של הבריאה! לא להישאר במעטפת החיצונית והדמיונית של הבריאה, רק להידבק באור האלוהי שמסתתר תחתיה.

ומה שהכי סותר לכך, הוא: לשון הרע! שכן, כל יהודי הוא חלק אלוה-ממעל, נשמה טהורה וקדושה שירדה מרום גבהי מרומים. וכשהאדם פוער פיו לדבר ברעת זולתו, הרי הוא מגלה עד כמה הוא שופט את זולתו כפי מראהו ומעשיו החיצוניים, ואינו משכיל לחזור לתוך הרובד הפנימי והאלוקי, אשר שם כולו טוב.

וכך אמר מוהרנ"ת – אותו צדיק וקדוש, ששבר לגמרי את הדמיון הבהמי, וזכה לחזור ולהתחבר אל האלקות הנסתר שכלל יהודי:

"לענין האמונה בכל אחד מישראל אפילו באותם שאין נראים לעיניים ככשרים, אמר בזה הלשון (בתרגום מאדיש): מי מדבר אם איני שומע ממנו כלום, בוודאי יש לי אמונה בו. אך אפילו יותר מזה; אפילו אם אני שומע מפיו שהוא מדבר רע מאד, אני מאמין באמונה שלימה שרק עם הפה הוא מדבר כך, בלבו הוא חושב אחרת. כי עצם הנקודה שבפנימיות דפנימיות הלב של כל אחד מישראל, מים רבים ועוים לא יוכלו לכבותה, אף אם יעבור עליה מה שיעבור" (כוכבי אור, לה).

ומי שמאמין בפנימיות הטוב שבכל יהודי, ולא נסחף לדבר על הרע הדמיוני שמקיף אותו. יכול גם להתחבר לאלקות שבבריאה, ולא להישאר 'תקוע' בדמיון החיצוני...

מי שמדבר לשון הרע, מגביר את כח הדמיון הבהמי שבתוכו, ובכך הוא הורג את הלב שלו, ושוכח מהתכלית!

וכך מסכם זאת מוהרנ"ת:

"על ידי לשון הרע מתגבר הכח המדמה, כי על ידי לשון הרע מסתלק ממנו הדעת ונופל מאהבת השם יתברך, ונופל לאהבת הבהמיות שהם כל התאוות, שכולם באים מכח המדמה שהיא כח הבהמיות שמתגבר ביותר על ידי לשון הרע. ועל ידי זה נפגם הזיכרון ונופל לשכחה שהיא מיתת הלב, שמת לבו בקרבו ואינו משים על לבו לזכור בכל יום בעלמא דאתי ששם עיקר החיות לנצח. והוא בחייו חשוב כמת, מאחר שאינו משים על לבו לזכור תכליתו הנצחי בכל יום" (ליקוטי עשות, דיבור ז).

וכי יש משהו גרוע מזה?!

עומק הדבר – מדוע 'לשון הרע' מגביר את הדמיון – מובן על פי קשרי התורה:

בתחילת התורה מדבר רבינו על כך שעל האדם לדבק את מחשבתו בעולם הבא, ולזכור תמיד את התכלית. כשזיכרון זה הוא גם בכלליות; לזכור באופן כללי שיש תכלית, ושהעולם הזה אינו אלא פרוזדור לעולם הבא, וגם בפרטיות; לראות בכל דבר את הרמזים שה' מרמז לו בכל מחשבה דיבור ומעשה. שכן, כל הבריאה כולה אינה אלא לבוש שמסתיר מתחתיו את האור האינוסופי של השם יתברך.

"והכח המדמה בא על ידי לשון הרע, כי כח המדמה הוא כח הבהמיות, כי גם בהמה יש לה זה הכח המדמה. והמוציא דיבה הוא נופל לבהמיות, ועל כן נתגבר עליו כח המדמה, שהוא כח הבהמיות".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, נד)

כדורנו, כמעט אין מי שלא יודע על חומרת עוון לשון הרע. מאז ירד החפץ חיים לעולם, חדרה חומרת עוון זה לתודעה, ורבים וטובים אף קבעו לימוד יומי בהלכות שמירת הלשון, אשרי להם!

כל מי שרואה מעט את דברי חז"ל על חומרת עוון זה, עומד נדהם. די לנו בציטוטים בודדים מספר המידות, ערך "לשון הרע", להודיע ולהבין מרחוק עד כמה חמור עוון זה:

"המספר לשון הרע, הקדוש ברוך הוא אומר לשר של גיהנם, אני עליו מלמעלה ואתה עליו מלמטה" (ספר המידות, לשון הרע א); "על ידי לשון הרע מגדיל עוונותיו כנגד שלש עבירות" (שם, ב); "על ידי לשון הרע אין מקבל פני השכינה" (שם, טז); "המספר בלשון הרע והמקבלו, ראוי להשליכו לכלבים" (שם, יז); "על ידי לשון הרע ננעים באים עליו, ומגדיל עוונות עד לשמים, וראוי לסקלו באבן" (שם, טז). וכן הלאה.

אך, אם לא די לנו בכל העונשים הקשים המגיעים לזה שמדבר לשון הרע על חברו, מתגלה לנו בתורה זו פן נוסף בחומרת עוון זה; לא עונש נוסף בגיהנם, אלא עונש רוחני מפחיד, פה בעולם הזה. עונש שאף אחד לא מאחל לעצמו:

דורות

בעקבות הדורות בחסידות

רבי נחמן ב"ר ברוך אפרים מטפליק

רבי נחמן ב"ר ברוך אפרים נסתלק לעולמו בא' שבט תרע"ו, ונטמן בהר הזיתים. על מצבתו נחקק: "פ"ג ר' נחמן ב"ר ברוך אפרים ז"ל ברסלבר נ' ר"ח שבט תרע"ו ת.ג.צ.ב.ה."

ברבות הזמן נטמן לידו החסיד רבי אליהו חיים רוזין. מסופר, כי כל כך הגה רבי אליהו חיים בזיכרון התכלית, שתיכף עם בואו ארצה, פנה אל החברא קדישא ורכש לו מקום בהר הזיתים ליד מקום מנוחתו של רבי נחמן בן רבי ברוך אפרים זצ"ל, שם רצה להיטמן. מדי פעם נהג לעלות לשם, והיה שופך דמעות כמים בפרישת שיחה בינו לבין קונו ומכין עצמו היטב ליום פקודה. ובבוא יומו, זכה ונטמן לצד אותו צדיק.

לעשות סעודה - אשר לא עלתה על דעתי לעשות סעודה כזאת, וכל היום היינו בשמחה, וגם למדנו את ספר רבינו" (תולדות שמואל עמ' פה)

בשנת תרע"ג הדיפס רבי ישראל קרדונר בירושלים את הספר 'קיצור ליקוטי מוהר"ן השלם', שבו נכללו: 'קיצור ליקוטי מוהר"ן' שחיבר מוהרנ"ת; הוספות מהספר 'ליקוטי עצות'; הוספות מ'ליקוטי עצות מהדורא בתרא' מהרב מטשעהרין. משלושת ספרים אלו ערך וסידר כשולחן-ערוך את כל העצות היוצאים מהמאמרים הקדושים בספר 'ליקוטי מוהר"ן' לעובדה ולמעשה, עם הגהות בשולי הגיליון.

בסוף הספר צרף קונטרס בשם 'תוספת ומילואים', דברים יקרים, עמוקים ונפלאים, שחיבר רבי נחמן ב"ר ברוך אפרים דגן. בדבריו מביא כמה פעמים חידושים מהספר 'באבי הנחל' ומרוב ענוותנותו אינו מזכיר כלל שהוא בנו של בעל המחבר.

החסיד רבי אליהו חיים רוזין סיפר, שכשיצא בירושלים הספר 'פסול תכלת' מאת הגה"ק רבי מעשל גלבשטיין, נגד התכלת לציעיית שנתגלתה אז על ידי הגה"ק מראדזין, ישבו לילה שלם רבי אברהם ב"ר נחמן ורבי נחמן ב"ר ברוך אפרים על הספר ועיינו בו לאמיתתה של תורה, הם דנו אחת לאחת בכל ראיותיו וקושייתיו, אך לא השתכנעו מהן.

נולד לאביו הגדול רבי ברוך אפרים מטפליק, בעל מחבר ספר 'באבי הנחל' על ליקוטי מוהר"ן.

רבי נחמן דר בטשעהרין והיה עובד ה' מופלג, תלמיד חכם ובעל-מחודש עצום. איש קדוש היה עד מאוד. מוחו ולבו הגו תדיר בתורה ועבודת ה', עד שלא היה מכיר אפילו בצורת אשתו, דבר שלא מצינו אלא אצל יחיד סגולה מגדולי החכמים (עין שו"ע אבן העזר סימן כג ע"פ ז). ופעם אחת ניגשה אליו אשתו בלכתו ברחוב ושאלה אותו: אתם נחמן ברוך אפרים? מה שלום וזגתכם ששמה כך וכך? ולא הכיר אותה כלל.

בערוב ימיו עלה לארץ הקודש והתיישב בירושלים. בעת ההיא דרו בירושלים עיר הקודש: רבי אברהם ב"ר נחמן, רבי ישראל קרדונר, רבי נתן בייטלמכר ב"ר פנחס יהושע מטשעהרין, רבי שמואל העשל פרידמן, רבי שמעון סליטינסקי, רבי יעקב יוסף מסטווצ'ץ, רבי נתן ב"ר נחמן - נכד מוהרנ"ת, רבי משה אקסיל, רבי משה באגמולני, ועוד כמה יחידים מאנ"ש.

רבי שמואל העשל פרידמן מזכירו בין אנ"ש שבאו לשמחת ה'פדיון הבן' של בנו בכורו נחמן, בחודש אדר תרס"ג: "והיינו ברוך ה' בשמחה מאוד, ורקדנו הרבה עם אנשי שלומנו, הדיינו: ר' יעקב זעמלינסקי, ור' אייזיק כהן, ר' נפתלי מברדיטשוב, ר' בנימין מברדיטשוב, ר' שלמה וועקסלר, ר' גְדִיל, ר' נחמן מטשעהרין, ר' אהרן, ר' אליעזר מטשעהרין, ואבי נרו יאיר עם אשתו וכו'. ברוך ה' זכיתי

נקודה

כשם שהקול מעורר את המוונה בתפילה, כך המוונה מעוררת את הקול.

(עפ"י שיחות הר"ן רצג)

מכתב אישי לסטאלין

קשת מכלל הנופה וחוץ של שקר, הגיב בשווה על כל הנתונים שנתנו לו, אם רב ואם מעט, ואם מאומה. אל הכל התייחס בשווה והאיר פנים לכל.

כיון שהחליט לעלות לארץ הקודש, הגיש בקשות, ולא התיימש גם כאשר אלו נדחו שוב ושוב.

אבל לאחר סירובים חוזרים ונשנים, החליט לפעול בדרך אחרת: צעד נועז ואפילו מסוכן, בגדר מסירות נפש. ר' משה כתב מכתב אישי אל... סטאלין בכבודו ובעצמו. באיגרתו נימק בפרטות מדהימה את רצונו לרשיון הגירה:

היות ואביו ציווה עליו לפני מותו להתפרנס אך ורק מקיבוץ נדבות, והיות שברוסיה הנאורה החוק אוסר קבצנות, הריהו עומד בפני דילמה קשה: מצד אחד הוא חייב לקיים את צוואת אביו הנפטר, אבל מצד שני לא ימלאו לבו לעבור חלילה על חוק מחוקי המדינה... אי לכך מבקש הוא מן "המנהיג הדגול ושליט הצדק" היותר יציאה כדי לפתור את שתי הבעיות יחדיו...

המכתב הגיע לתעודתו ונקרא על ידי הממונים על רשיונות ההגירה. אלו קראו את בקשתו, ושמוחו להיפטר מן האזרח "החשוב".

כעבור זמן קצר קיבל ר' משה את הרשיון הנכסף, ועלה לציון ברינה.

החסיד הותיק ר' משה צ'נסטחובר, תלמידו המובהק של רבי אברהם בן ר' נחמן מטולטשין, היה ממועתיקי השמועה ומן המשפיעים בחבורה, מעורר היה לעבודת ה' בדרך מיוחדת משלו, מיוזמתו נטל על עצמו לעורר אנ"ש ל"חצות" למרות שלפעמים ספג גערה על המצווה שנטל על עצמו. במשך כמה שנים החזיק במנהג זה בדייקנות ונאמנות.

כבר בערב הקודם, לאחר תפילת מעריב, החל לעסוק בענין חצות. ניגש היה לאנ"ש שהשתהו בקלויז ועורר אותם: "לא עת דיבורים עתה! נא להזדרז! צריכים אתם להתכונן לאורח הצדיק שעומד להופיע..."

וכששאל השואל התמה, מי הוא אותו צדיק, השיב בנחת:

"מי הוא?! ר' חצות! בעוד כמה שעות יופיע וימצא אתכם ישנים, חלילה..."

ר' משה צ'נסטחובר גם מצא פנאי להתרים לצדקה. מכתת היה רגליו על פתחי בתים כדי לקבץ נדבות. בקלילות נקש על הדלת, ובעיניים מושפלות הושיט ידו. ולפי שרחוק היה כמטחווי

ביקש החסיד ר' משה גלידמן מצינסטחוב לעלות לארץ הקודש ולקבוע בה משכנה, אבל בדרך הטבע לא ראה שום מוצא.

כבר כמה וכמה פעמים הגיש בקשה להיתר יציאה, אבל כל בקשותיו נענו בסרוב - "נ"ט", וחסל.

בימים ההם החזיק סטאלין את רסן השלטון באגרופ פלדה. ידוע היה כרוזן ואכזר שאינו חת להוציא להורג מתנגדים לשלטון ואפילו אלו שרק נחשדו כאויבים.

סטאלין גדל בילדותו במשפחה דלה ועניה. אמו עבדה קשה בנקיון בתי זרים על מנת להביא לחם הביתה. אביו שהיה שיכור היכה את בנו עד כדי סיכון חייו.

מתוך שפלות ילדותו צמח פרי הביאושים ועוצב אופיו האכזרי. הוא לא איפשר ליהודים לצאת מן הארץ הרוויה בדם ישראל ולעלות לארץ ישראל. עשר שנים ויותר התארכה בדרך-כלל המתנה לרשיון הגירה.

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה: מה המקור של הניגון "יודיש יודיש"?

תשובת הר"ר חיים צ'צ'יק:

המועשה הוא כך: בזמן המחלוקת על מוהרנ"ת, נסכם בדעתו של החולק, לנסוע לקמניץ כדי למסור את מוהרנ"ת בפני השלטון על שהוא מקהיל קהילות בישראל ודורש להם נגד המלוכה, באמרו שאין צריכים רק לעבוד את ה', ורצה שיוציאו צו גירוש על מוהרנ"ת להגלותו לסיביר ה'.

אכן הלה יצא מיד אחרי סוכות תקצ"ז לעבר קמניץ, אשר שם היה מושב הממשלה ששלטו על כל המחוז. ובדרכו עבר ונכנס לעיר נעמירוב כדי לנוח מעמל הדרך, וזה היה ביום המישי, וכוונתו היה להמשיך הדרך משם לקמניץ להיות שם על שבת קודש. באותו זמן הגיעו אל מוהרנ"ת שלשה מחסידיו הנאמנים ה"ה ר' נחמן הכהן פסח'לס, ר' נחמן הלוי מולטשינער, ור' נחמן ב"ר יהודה לייב. הם לא סיפרו למוהרנ"ת כלום מנסיעת החולק בכדי לא לצער. אחרי תפלת ערבית אמר להם "אני מרגיש שיש לכם חדשות", ומחמת כן הוכרחו לספר הכל לר' נתן, ברם מוהרנ"ת בשמעו זאת נענה: "על שבת הוא לא יהיה בקמניץ!"

ותיכף ציוה שיומרו את הניגון החדש שהובא באותה ראש השנה לאומן - כאשר הנוהג היה שבכל שנה היו מביאים ניגונים חדשים כל אחד מה שניגנו בעירו. והתחילו לנגן את הניגון "יודיש יודיש", והוא כולל שני בתים באידיש וברוסית והמילים באידיש הם: "אז מען עסט, דארף מען יודיש. אז מען גייט, גייט מען יודיש. אז מען פארט, פארט מען יודיש." (כשאוכלים אוכלים כיהודי, כשהולכים הולכים כיהודי, כשנוסעים נוסעים כיהודי), וזה עיבוד חסידי למילים ברוסית "כודא יודיש - ניפרא יודיש", (לאן אתה נוסע? אל תטעה בדרך - נישט פארפארן), כלומר "אל תיסע" (בדרך לא נמוה). כי בלשון רוסיה המילה יודיש פירושו 'ליסוע', והם ניגנו למוהרנ"ת בזה הלשון, ומוהרנ"ת היה חוזר וכופל: אז מען פארט פארט מען יודיש, איי, כדא יודיש, ניפרא יודיש, "לאן אתה נוסע? אתה לא תיסע..."

ואמר להם: "אתם שלשה; כזה לוי יישראל, וזה כל"י שלם, והחולק יהיה כלי נשבר הוא לא יסע לקמניץ על שבת".

ואכן כך היה החולק יצא מנעמירוב אחר הצהריים בכדי להספיק להגיע בחצות היום של יום שישי לקמניץ, ובאמצע הדרך בלילה התחיל לרדת גשם שוטף, והדרך היה מקולקל מאוד ונסע לאט וזה היה בעת שניגנו הניגון לפני מוהרנ"ת, כי כשיצא לא היה שום גשם רק התחיל באמצע הדרך, וכך היה כל יום שישי ולא הספיק להגיע לקמניץ על שבת והוכרח לשבות בכפר קטן הנקרא ליטניץ.

ובאותו עיר היה מוסר שרצו להורגו, ופיחדו מהמלכות, וכשהחולק הגיע לשם שמוח מאוד כי עכשיו יבקשו ממנו רשות להורגו, והוא בתחילה לא רצה, אך בסוף אחרי שינועים רבים הסכים ונתן רשותו ושרפו אותו במדורת הבית מרחץ. וכשתודוע למלכות שהמוסר נהרג בהסכמת החולק ביקשו להורגו והיה מוכרח לברוח.

לחידודא

חידה מס' 203

מי הראשון שגילה את גודל מעלת חצות לילה?

הפתרון לחידה מספר 202

איזה ברכה ברכו אנ"ש כשחזרו מקבורת מוהרנ"ת? ומה זה מרמז?

- קידוש לבנה, בחינת יהושע.

(מכתב ששלחו אנ"ש לעיר טשעהרין, סיפור הסתלקותו)

זכה בהגרלה לחידה מס' 201

אברהם יצחק יאראוויטש, נהר הירדן, בית שמש

בסך ש"ח 50 זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אורות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחינת התפה, תקשו 1-9-2-1 ותשאירו הודעה. בין הפותרים נכונה עיר יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגרלה על זכות קניה בסך 50 ₪

מעלת ימי השוכני"ם

הרב שמעון טייכנר

ימי השוכני"ם הינם ימים מיוחדים של תשובה ותיקון המעשים.

בשבועות אלו בהם קוראים בתורה את כל מהלך ירידת בני ישראל ממצרים, השעבוד תחת יד פרעה, ולאחר מכן עשרת המכות והיציאה ממצרים, עד לקבלת התורה והקמת המשכן במדבר – מקום השראת השכינה. מגלה לנו האר"י הקדוש כי בימים אלו יכול כל אחד לזכות ליציאת מצרים פרטית; לצאת מהמצרים שלו, ממה שהוא משועבד לדברים השליילים שלו, ולהתקרב לה', לבנות את המשכן הפרטי ולזכות להשראת השכינה.

הדבר הכי חזק מה שמונע את האדם לצאת מהמצרים, לקבל מחדש את התורה ולהיות קרוב לה', הוא העבירות הנקראים בשם פגם הברית, וזה כולל כל מה שנוגד לעניני קדושה במחשבה דיבור ומעשה, ראייה ושמיעה. עוון חמור זה סוגר את האדם חזק בתוך המצרים, ולכן אי אפשר לו לזכות להשראת השכינה, כי נהיים סגורים בתוך הקליפות רח"ל.

אולם מכיון שבשבועות אלו פותח השי"ת שער לקבל בתשובה את כל אחד ואחד, לכן שבועות אלה מסוגלים ביותר לתקן פגמים אלה, ולזכות לתשובה שלימה להתקרב אל ה' באמת. ויש לנצל את הזמן המסוגל הזה מאד, להתפלל אל ה' שאוכה להיות שמור בקדושה כראוי, שהיצר הרע לא יוכל להפיל אותי, שלא אשמע מה שלא צריך ולא אסתכל במה שלא צריך.

הדבר הראשון הוא לבקש מחילה מה', שיסלח לי על כל מה שפגמתי בעבר. אחר כך יש לעשות וידוי, להתחרט על כל מה שפגמנו בחטא זה. ויש מקומות שנהגו לומר סדר סליחות מיוחדים לימי השוכני"ם.

יש גם שנהגים לצום בימים אלה לפחות פעם בשבוע, לסליחה על העוונות, כידוע שתשובה הולך ביחד עם צום.

אמנם רבינו היה נגד תעניות וסיוגים, כי אחרי שהוא כבר גילה את הדרך של התבודדות, אפשר על ידי זה להתקרב אל ה' בתכלית, והעיד על עצמו, כי אילו היה יודע מקודם את גודל מעלת התבודדות היה גם כן נמנע מהסיוגים והצומות שהירבה בהם בנעוריו.

אבל בימי השוכני"ם יש עניין של צום חלקי, כפי שנהגו אנ"ש שיום אחד בשבוע אין אוכלים דבר מן החי, כדוגמת בשר חלב וביצים וכדו', וזה נחשב כמו צום, שנמנעים מלאכול כל מה שמתחשק.

ביום זה יש להרבות יותר בתפלה וסליחה לה' שיסלח לו על כל עוונותיו, כמו כן יש לחפש ולהתבונן מהם הסיבות שגורמים לו להיכשל בעוונות וכיצד יוכל לסלק אותן ממנו ולהתגבר עליהן.

על ידי התשובה והקבלה לעתיד שימנע עצמו מללכת למקומות שיכול להיכשל בהם וכדו', יכול להיות סמוך ובטוח שקיבל ה' את תשובתו, והאדם יכול להרגיש באמת התעלות אמיתית בימים אלו, יותר חשק לעבודת ה', יותר חיות בתפילה, יותר התמדה והבנה בתורה הק', הרגשת קירבת ה' ונועם קדושתו.

(מעובד מתוך שיחתו של הרב שמעון טייכנר שליט"א ניתן להאזין לשיעור המלא במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' 02-9950000 או 058-32-95000 מהנייד. עברית, 1, ענינא דיומא, שוכני"ם, 1, 2, 3)

ענוה פמולה

מידת הענוה חשובה ויקרה כקביעתם של חז"ל ענוה גדולה מכולן (ערכין טז). ברם כמו בכל המידות יש בה טוב וגם רע, כי יש ענוה פסולה, כזו שמרחקת את האדם מעבודת השי"ת שיש לברוח ממנה וכמו שכתוב על המלך יהושפט, ויגבה לבו בדרכיו ה' (דברי הימים ב, יז).

כי אחת מתחבולות היצר הוא שכשהוא רואה שיהודי מנסה להתחזק ולהתקרב להשי"ת, הוא מעמיד פני צדיק ומראה לו את כל ההטאים והפגמים שפגם, כך שהוא מוכיח לו שאינו ראוי ולא מגיע לו לשבו ולהתקרב, גם אין לו שום סיכוי לכך, אחרי שהוא כל כך שקוע בעניני חומר ובגשמיות, פשוט לא שווה אפילו לנסות.

גם כשהשי"ת שולח איזה ייסורים חס ושלום, כדי לעורר אותו לשוב ולהשתפר, גם כאן מוצא היצר הרע פתחון פה, להחליש דעתו ולייאש, באמרו הנה ההוכחה השי"ת אינו אוהב אותך, אינו חפץ בך, הוא מעניש אותך על מעשיך הרעים.

אבל האמת היא בדיוק להיפך שהשי"ת חפץ בנו תמיד והוא חפץ מאד שנשוב ונתקרב אליו בכל מצב ובכל עת בלי יוצא מן הכלל וכפי שאנחנו מברכים שלוש פעמים בכל יום "ברוך אתה ה' הרועה בתשובה" גם אפילו הקשיים והנסיונות אינם מחמת כעס או שנאה חס ושלום כדי לרחק אלא אדרבא "את אשר יאהב ה' יוכיח" (משלי ג) שהם רק מראים שהשי"ת חפץ בנו ורק רוצה לעורר אותנו כי יודע שבאמת אנחנו כן מסוגלים לשוב.

זה היה גם פגם בני ישראל ש"לא שמעו אל משה מקוצרו רוח ומעבודה קשה" (שמות ט) ומפרש בילקוט ראובני "משום דחזו דלא הוי בהון עובדין דכשרין וטבין (= משום שראו שלא היו בהם מעשים טובים וראויים להגאל, שם) כי עלינו לאטום אונינו מטענות הבעל דבר ולציית לצדיקים האמתיים שחוזרים שוב ושוב ומלמדים אותנו ה' יתברך רוצה אותך מאד מאד כאן ועכשיו.

(עפ"י ליקוטי הלכות, תפלין, לא)

היעד שלנו:
מחיר שירות ואמינות.

צדיק, מה היעד שלך?

דרך צדיקים, לכל היעדים בעולם. שירות אמינות ומחיר שלא הכרת.

חזרה עם נשמה
02-5410100 דרך צדיקים
www.zadikimtours.com

נסיעות לאומן ולכל היעדים בעולם

שירות > מקצועיות > אמינות

נתיבים טורס
סיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים מיוחדים

02-633-8444
באיזור המרכז: 050-411-4857

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה, לרווח ופרנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

אלפי איש ביום!

עשרות אלפים בשבוע!

מאות אלפים בחודש!

נושמים ברסלב.

058-32-95000

כל השיעורים מכל רבני ברסלב בחיוב אחד למערכת של 'אוצרות ברסלב'